

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою факультету
суспільних наук
Протокол № 4
від « 08 » грудня 2021 року

**КАФЕДРАЛЬНИЙ КАТАЛОГ ВИБІРКОВИХ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА» ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

УЖГОРОД 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПОЛКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	5
ГОТОВНІСТЬ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ.....	7
ГРА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	9
ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА.....	10
КУЛЬТУРА МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ	12
ОСНОВИ АРТПЕДАГОГІКИ.....	14
ОСНОВИ ЕТНОПСИХОЛОГІЇ ТА ЕТНОПЕДАГОГІКИ.....	16
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	18
ОСНОВИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	20
ОСНОВИ ДІАГНОСТИКО-КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	22
ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ІЗ СІМ'ЄЮ.....	24
ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ-СИРОТАМИ	25
ПЕДАГОГІЧНА ЕРГОНОМІКА.....	27
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ	29
ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ	31
ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	33
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА У ЗДО	35
РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ АКТИВНОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	37
РОЗВИТОК НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	39

СІМЕЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ	41
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ОРАТОРСЬКОГО МИСТЕЦТВА	43
ФОЛЬКЛОР У ПОЛІЕТНІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	45

ВСТУП

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить неменше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня освіти.

Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом на наступний навчальний рік відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>).

Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- здобувачі 1 курсу обирають дисципліни для другого року навчання;
- здобувачі 2 курсу обирають дисципліни для третього року навчання;
- здобувачі 3 курсу обирають дисципліни для четвертого року навчання.

Актуальні питання дошкільної освіти в полікультурному суспільстві

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Полікультурна освіта; Теорія виховання; Вікова педагогіка; Дошкільна дидактика; Дошкільна лінгводидактика
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Заплановані результати навчання: *знати* та застосовувати законодавчу базу для аналізу актуальних проблемних питань дошкільної освіти; критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні та полікультурному регіоні; аналізувати стан розв'язання проблем педагогічного впливу на розвиток, виховання та навчання дітей дошкільного віку в сучасних наукових дослідженнях, шляхи вирішення провідних проблем дошкільної освіти в умовах сучасних українських реалій; *уміти* аналізувати, прогнозувати, планувати організацію освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії; розв'язувати практичні завдання у сфері організації та управління дошкільною освітою на основі опрацювання та аналізу професійно важливих знань; координувати різні аспекти діяльності закладу дошкільної освіти в полікультурному суспільстві.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Завдання дошкільної освіти на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Основні чинники модернізації дошкільної освіти.

Тема 2. Проблеми дошкільної освіти: теоретико-практичний аспект.

Тема 3. Дослідження проблем організації освітнього процесу в сучасних ЗДО та підходів до оцінювання якості дошкільної освіти.

Тема 4. Актуальні питання та проблеми виховання, навчання і розвитку дітей раннього і дошкільного віку в полікультурному регіоні.

Тема 5. Інноваційні підходи до фахової підготовки в системі дошкільної освіти.

Тема 6. Управління особистісно-професійним зростанням педагогів ЗДО в полікультурному суспільстві.

Готовність дитини до навчання в школі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Теорія виховання; Вікова педагогіка; Дошкільна дидактика; Дошкільна лінгводидактика
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Знати загальну характеристику дошкільного віку; психологічні засади підготовки дошкільника до школи; психологічний зміст та фактори кризи семи років; специфічні умови становлення дитини; закономірність динаміки пізнавальних функцій у дошкільному віці; параметри готовності та неготовності до навчання у школі; аналізувати основні проблеми готовності дитини до школи;

використовувати теоретичні знання психологічних аспектів здоров'я школярів; характеризувати кризу семи років та компоненти психічної готовності до школи; визначати центральні новоутворення дошкільного віку; оцінювати зміст, завдання та проблеми навчання дошкільнят;

володіти сучасними методами психодіагностики дітей дошкільного віку; методами, що враховують загальні, специфічні закономірності та індивідуальні особливості психічного та психофізіологічного розвитку; демонструвати здатність та готовність здійснювати навчання, виховання та розвиток з урахуванням соціальних, вікових, психофізичних та індивідуальних особливостей, у тому числі особливих освітніх потреб учнів; реалізовувати освітні програми з навчальних предметів відповідно до вимог освітніх стандартів.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні уявлення про психологічну готовність дитини до школи.

Тема 2. Психологічні аспекти здоров'я школярів.

Тема 3. Розвиток особистості дитини в дошкільному віці.

Тема 4. Формування основних особистісних якостей у дитини-дошкільника.

Тема 5. Психологічні основи навчання дошкільнят.

Тема 6. Підготовка до навчання у школі

Тема 7. Методи психодіагностики дітей дошкільного віку.

Гра у формуванні особистості дошкільника

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Розуміти суть значення дошкільного дитинства в особистісному становленні. Знати відомості з історії гри; складові методології ігрової діяльності: принципи, теорії гри, об'єктивні закони і закономірності, концепції, підходи, категоріально-понятійний апарат, функції гри, структуру ігрової діяльності, класифікацію ігор; зміст ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти. Забезпечувати розвивально-виховне ігрове середовище у дошкільному навчальному закладі. Будувати процес ігрової діяльності на рівнях «педагог – дитина», «педагог – батьки – дитина», «педагог – педагог». Організовувати предметно-ігрове середовище у різних вікових групах дошкільного закладу освіти. Добирати та ефективно використовувати безпосередні та опосередковані методи керівництва ігровою діяльністю дітей у різних вікових групах.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Походження гри та її сучасні дослідження.

Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Тема 3. Класифікація дитячих ігор.

Тема 4. Іграшка, її виховна і освітня цінність.

Тема 5. Творчі ігри та їх виховне значення.

Тема 6. Дидактичні ігри : особливості, структура та види.

Тема 7. Передумови та розвиток програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Тема 8. Роль вихователя у розвитку ігрової діяльності дітей.

Дитяча література

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати твори відомих дитячих українських і зарубіжних письменників, які увійшли до золоті скарбниці вітчизняної та світової літератур; етапи розвитку та історичні умови формування літератури для дітей; усвідомлювати жанрову своєрідність фольклорної та авторської літератури; володіти основними літературознавчими термінами; розширювати уявлення студентів про місце і значення дитячої літератури у вихованні особистості дитини;

знати вимоги до змісту й оформлення книг для дітей;

уміти формувати читацьку, літературознавчу, бібліотечно-бібліографічну та особистісно-діяльнісну компетенції молодших школярів;

усвідомлювати психологічні особливості сприймання художнього тексту дітьми різного віку; знати біографії та основні характеристики творчості як дитячих письменників, так письменників, твори яких увійшли до кола дитячого читання; розуміти соціальний контекст художніх творів;

уміти підбирати твори відповідно до віку дітей і завдань роботи; виразно читати поетичні та прозові твори для дітей; аналізувати твори дитячої літератури різних видів і жанрів у єдності їх естетичної та соціально-етичної сутності, визначати їх освітньо-виховний та естетичний вплив на дітей;

уміти самостійно готувати повідомлення про письменника, використовуючи його книги та літературно-критичні матеріали; у життєписі авторів виокремлювати біографічні факти, які сприятимуть активізації читацьких інтересів учнів; визначати основні мотиви творчості письменників; самостійно підбирати твори різних письменників до визначеної тематики, складати книжкові виставки (авторські та тематичні) і самостійно готувати коментарі до них;

оцінювати дитячі книжки з точки зору педагога, визначати для якого віку вони адресовані, який пізнавальний, виховний та естетичний потенціал мають; використовувати вивчені напам'ять жанри дитячого фольклору та кращі твори письменників у повсякденному житті дітей (уроки, позакласне читання, ігри,

прогулянки, спостереження, режимні процеси, свята тощо); складати оповідання, казки, загадки тощо про явища природи, речі побуту, персонажів слов'янської міфології; виразно напам'ять декламувати не менше 30 творів; надавати рекомендації батькам щодо способів активізації читацької діяльності дітей;

виявляти готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самовдосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень у педагогічній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Дитяча література – складова і невід'ємна частина художньої літератури, її своєрідність.

Тема 2. Усна народна творчість у колі дитячого читання

Тема 3. Казка як жанр усної народної творчості й художньої словесності

Тема 4. Українська дитяча література XIX – початку XX ст. (творчість Т. Шевченка, Марка Вовчка, Л. Глібова, Олени Пчілки та Лесі Українки, І. Франка, М. Коцюбинського, Б. Грінченка, С. Ворбкевич, П. Грабовський, С. Васильченка, Я. Щоголів, О. Олеся)

Тема 5. Новітня дитяча література (творчість П. Тичини, М. Рильського, О. Копиленко, О. Донченко, Н. Забіли, О. Іваненко, Ю. Збанацького, М. Підгірянки, М. Трублаїні, В. Сухомлинського, В. Кави та В. Чухліба, М. Познанської, П. Воронька, Г. Бойка, В. Симоненка, Д. Павличка, І. Драча, М. Стельмаха, Л. Костенко, В. Нестайка, М. Сингаївського та ін)

Тема 6. Твори для дітей митців української діаспори (К. Перелісна, І. Багрянний, Г. Чорнобицька, Ніна Мудрик-Мриц, С. Макара, Ф. Лазорик та ін.)

Тема 7. Сучасна література для дітей. Література для дітей незалежної України (Г. Чубач, А. Качан, І. Січовик, Віра Багірова, В. Шевчук, Неля Шейко-Медведева, Б. Стельмах та ін.)

Тема 8. Українська література для дітей на початку XXI ст. (І. Андрусак, Ю. Бедрик, В. Голобородько, М. Григорів, Р. Скиба, С. Пантюк, Г. Кирпа, М. Савка, О. Кротюк, Н. Горик, Л. Мовчун, З. Мензатюк, Г. Ткачук, О. Гаврош, О. Дерманський та ін.)

Тема 9. Виховний потенціал дитячої літератури Закарпаття (Етнопедагогіка дитячого фольклору регіону Карпат. Творчість О.Духновича, В. Гренджі-Донського, Ю. Боршоша-Кум'ятського, Ф. Потушняка, Ю. Гойди, Ю. Керекеша, І. Чендея, В. Ладижця С. Жупанина, П. Скунця, Лідії Повх-Ходанич, П. Ходанича, Г. Малик та ін).

Тема 10. Зарубіжна література в дитячому читанні. (Творчість Езопа, Ш. Перро, Братів Грімм, В. Гауфа, Г.-Х. Андерсена, А. Ліндгрен, К. Коллоді, М.Твена, О. С. Пушкіна, П. Єршова, .К. Чуковського, С.Маршака, А. Барто та С. Михалкова, К. Паустовського, М. Носова, Б. Немцовой та ін.)

Культура міжособистісних стосунків

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

- знати основні рівні, функції, закономірності, моделі педагогічної взаємодії як соціально-психологічного феномена;
- усвідомлювати роль педагогічного спілкування в культурі міжособистісної взаємодії;
- розуміти механізми, прийоми і засоби ефективної педагогічної взаємодії на рівні «вихователь – вихованець»;
- набути комунікативних, інтерактивних, перцептивних умінь і навичок регулювання міжособистісних стосунків;
- орієнтуватися в стильових відмінностях спілкування та особливостях суб'єкт-суб'єктних стосунків у педагогічному процесі закладу дошкільної освіти;
- володіти вербальними і невербальними стратегіями налагодження конструктивних міжособистісних стосунків, характерних для педагогічного дискурсу закладу дошкільної освіти;
- застосовувати комунікативні уміння у навчально-розвивальній і виховній професійній діяльності та веденні дискусії з освітніх проблем;
- використовувати методи самодіагностики комунікативності як провідної педагогічної якості і планувати процес індивідуального самонавчання з формування культури міжособистісних стосунків;
- розуміти роль міжособистісної взаємодії у власному професійному становленні й саморозвитку.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні засади педагогічної взаємодії: суть, види, функції, рівні, моделі.

Тема 2. Засоби вербальної міжособистісної взаємодії та спілкування.

- Тема 3. Засоби невербальної міжособистісної взаємодії та спілкування.
- Тема 4. Педагогічне спілкування як засіб реалізації освітніх цілей.
- Тема 5. Засоби впливу в педагогічному спілкуванні.
- Тема 6. Почуття та емоції в педагогічному спілкуванні і формуванні міжособистісних стосунків.
- Тема 7. Стилi педагогічного спілкування і міжособистісної взаємодії.
- Тема 8. Культура педагогічного спілкування: суть, структура, особливості.
- Тема 9. Етика взаємостосунків у закладі дошкільної освіти.
- Тема 10. Специфіка педагогічного дискурсу в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти.

Основи артпедагогіки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни у кредитах	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого- педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Спеціальні (фахові) компетентності: здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага, толерантність); здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку; здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, полікультурне середовище, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі); здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими; здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та

свідомості в дітей раннього і дошкільного віку; вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням; здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності; здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності; здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

Короткий зміст дисципліни

Тема 1. З історії використання мистецтва як засобу лікування і корекції

Тема 2. Теоретичні основи артпедагогіки

Тема 3. Креативність: діагностика, умови та чинники розвитку

Тема 4. Артпедагогіка в спеціальній та інклюзивній освіті

Тема 5. Зміст і види арттехнологій у корекційно-розвиваючій роботі з дітьми дошкільного віку

Тема 6. Музична арттерапія

Тема 7. Образотворче мистецтво в арттерапевтичній роботі

Тема 8. Театральне мистецтво у артпедагогіці

Тема 9. Основи танцювальної терапії

Тема 10. Наративні арттехнології (казкотерапія)

Основи етнопсихології та етнопедагогіки

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Знати основні категорії, об'єкт, предмет дисципліни, що вивчається, основні поняття; особливості етнічного складу характеру; специфіку етнічних стереотипів; різні моделі соціалізації дітей у світі; педагогічні системи етнічних народів;

вміти у контексті зазначених аспектів орієнтуватися в етнічних психолого-педагогічних проблемах; визначати способи їх вирішення; аргументувати та здійснювати психолого-педагогічний аналіз процесу навчання з позицій етнопедагогічного підходу; бачити прояв етнічних особливостей та факторів розвитку особистості; враховувати їх при організації виховання та навчання, здійснювати прогноз розвитку особистості; володіти здатністю до реалізації етнічного та компетентнісного підходів, грамотно застосовувати теоретичні знання у ситуаціях міжнаціонального спілкування, володіти навичками використання досвіду та інструментарію народної педагогіки у своїй професійній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Предмет, методологія та завдання етнічної психології

Тема 2. Етнокультурна варіативність соціалізації.

Тема 3. Етнопсихологічні проблеми дослідження особистості

Тема 4. Універсальні та культурно-специфічні аспекти спілкування

Тема 5. Культурна варіативність регуляторів соціальної поведінки

Тема 6. Механізми міжгрупового сприйняття у міжетнічних відносинах: стереотипізація.

Тема 7. Психологічна специфіка етнічних конфліктів

Тема 8. Адаптація до нового культурного середовища

Тема 9. Етнопедагогіка у системі педагогічних наук.

Тема 10. Особливості міжетнічної комунікації в освіті

Тема 11. Проблема дитинства та виховні традиції у народній педагогіці

Тема 12. Культура етнопедagogічної діяльності

Основи педагогічного спілкування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до спеціальності. Ділова українська мова. Загальна психологія.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання:

- знати основні рівні, функції, закономірності, моделі спілкування як соціально-психологічного феномена;
- усвідомлювати суть педагогічного спілкування як актуальної наукової проблеми;
- розуміти механізми, прийоми і засоби ефективної педагогічної взаємодії на рівні «учитель – учень»;
- набути комунікативних, інтерактивних, перцептивних умінь і навичок педагогічної взаємодії;
- орієнтуватися в стильових відмінностях спілкування та особливостях суб'єкт-суб'єктної взаємодії в педагогічному процесі початкової школи;
- володіти мовленнєвими стратегіями, характерними для педагогічного дискурсу початкової школи;
- застосовувати комунікативні уміння у викладацькій діяльності та веденні дискусії з освітніх проблем;
- використовувати методи самодіагностики комунікативності як провідної педагогічної якості і планувати процес індивідуального самонавчання;
- розуміти роль спілкування у власному професійному становленні й саморозвитку.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Теоретичні засади спілкування: види, функції, рівні, моделі.
- Тема 2. Вербальне спілкування.
- Тема 3. Невербальне спілкування.
- Тема 4. Педагогічне спілкування як засіб реалізації освітніх цілей.
- Тема 5. Засоби впливу в педагогічному спілкуванні.
- Тема 6. Почуття та емоції в педагогічному спілкуванні.
- Тема 7. Стили педагогічного спілкування.

Тема 8. Культура педагогічного спілкування: суть, структура, особливості.

Тема 9. Етика взаємостосунків у закладі освіти.

Тема 10. Специфіка педагогічного дискурсу в освітньому середовищі Нової української школи.

Основи превентивної педагогіки

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Загальна психологія. Соціальна психологія. Теорія виховання.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення курсу майбутній учитель початкової школи повинен знати: мету, завдання, функції, об'єкт, предмет превентивної педагогіки та особливості превентивної роботи в початковій школі; причини відхилень у поведінці, особливості їх діагностики; принципи, види, рівні, форми профілактичної роботи, умови її ефективності.

Майбутній учитель повинен уміти: розпізнавати ранні симптоми відхилень у формуванні особистості молодшого школяра; поєднувати діагностичну і корекційно-профілактичну роботу; здійснювати соціально-педагогічний аналіз особливостей девіантної поведінки учнів і її причин на рівні школи; складати науково обґрунтований прогноз розвитку поведінкових проявів; оперувати різними методами і формами профілактичної роботи; творчо підходити до вирішення питань профілактики відхилень; враховувати в роботі інтереси, потреби, бажання дитини; будувати відносини з дітьми на основі довір'я, взаєморозуміння, творчого діалогу; реалізувати в роботі соціально-захисний підхід до дітей; організувати продуктивне дозвілля дітей; створити умови для успішного навчання; взаємодіяти з різними соціальними інститутами в забезпеченні превентивної роботи; здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Визначення «превентивної педагогіки», її об'єкт, предмет, функції, мета, завдання.

Тема 2. Поняття «поведінка», «девіантна поведінка», «норма» і «відхилення» в

- розвитку особистості; можливі відхиленнями в розвитку молодших школярів.
- Тема 3. Профілактика та її види (соціальна, педагогічна, психологічна, медична, юридична).
- Тема 4. Рівні профілактики (загально соціальна, індивідуальна).
- Тема 5. Форми профілактики (первинна, вторинна, третинна).
- Тема 6. Принципи превентивної роботи.
- Тема 7. Суб'єкти профілактики.
- Тема 8. Фактори ефективності превентивної роботи в навчальних закладах.
- Тема 9. Взаємодія соціальних інститутів у превентивній роботі з молодшими школярами.
- Тема 10. Превентивна педагогіка за рубежем.

Основи діагностико-корекційної роботи у закладах дошкільної освіти

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Курс (рік) навчання	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Анатомія і фізіологія основами генетики. Загальна психологія. Теорія виховання.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

В результаті вивчення курсу майбутній вихователь ЗДО повинен знати: особливості психічного розвитку дошкільника і відхилення від нормального розвитку; види відхилень; поняття «діагностика», «корекція», «психологічний анамнез»; принципи корекції (нормативності, системності, корекції «зверху вниз»); особливості корекції психічних процесів, порушень в адаптації, неадекватної самооцінки, міжособистісних відносинах; ігрові методики корекції; умови ефективності забезпечення корекції; можливості взаємодії з різними соціальними інститутами в роботі з дошкільниками, зокрема психологічною службою в системі освіти.

Майбутній вихователь повинен уміти: розпізнавати ранні симптоми відхилень у формуванні особистості дошкільника; розробляти методику діагностико-корекційної роботи; поєднувати діагностичну роботу і корекцію; використовувати строго формалізовані і малоформалізовані методики психодіагностики, різні види корекції в роботі з дошкільниками; використовувати ігрові методики корекції відхилень; взаємодіяти з різними соціальними інститутами в забезпеченні корекційної роботи з дітьми; забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток дітей з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей; здійснювати корекцію пізнавальної діяльності та корекцію особистісної проблем і поведінки.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Розвиток особистості в онтогенезі.

Тема 2. Норма і відхилення у психічному розвитку дошкільника.

Тема 3. Наукові підходи вітчизняних і зарубіжних учених до розуміння понять «діагностика і «корекція».

Тема 4. Часткова і цілісна діагностика. Основні методики психодіагностики.

Тема 5. Загальна і спеціальна корекція.

Тема 6. Корекція нормального і аномального розвитку.

Тема 7. Корекція психічних процесів.

Тема 8. Корекція особистісних проблем і поведінки.

Тема 9. Ігрові методики корекції.

Тема 10. Індивідуальна і групова корекція.

Тема 11. Корекція пізнавальної діяльності, особистісних проблем і поведінки.

Особливості роботи дошкільного закладу із сім'єю

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Знати історичні аспекти виникнення інституту сім'ї; принципи дошкільної освіти; типологію і моделі сучасного родинного виховання. Застосовувати принципи особистісно-орієнтованої педагогіки, зокрема і принципи взаємодії дитячого садка та сім'ї. Вміти встановлювати із родиною партнерські стосунки; налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. Аналізувати життєві ситуації з подальшим визначенням варіантів поведінки батьків та дітей; застосовувати методики вивчення та виховання особистості дитини; підвищувати рівень педагогічної культури батьків, враховуючи їхній загальний розвиток, активність, різноманітні інтереси. Проявляти увагу, тактовність, терпимість, зважати на точку зору батьків, здійснювати повне виключення авторитарних методів виховання.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сім'я – основний інститут виховання особистості.

Тема 2. Типологія сімей. Функції сучасної сім'ї.

Тема 3. Проблемна сім'я та роль соціального педагога в ній.

Тема 4. Принципи взаємодії дитячого садка та сім'ї.

Тема 5. Умови оптимізації взаємодії ЗДО та сім'ї в умовах сьогодення.

Тема 6. Форми роботи дошкільного закладу із сім'єю.

Тема 7. Взаємодія з сім'єю як головний спосіб залучення батьків до участі в освітньому процесі.

Особливості виховної роботи з дітьми-сиротами

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Загальна психологія; Теорія виховання; Анатомія і фізіологія з основами генетики; Педагогічна конфліктологія; Основи вікової і педагогічної психології; Основи психодіагностики
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати історичні витоки феномену сирітства; особливості розвитку дітей-сиріт; особливості навчання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; передовий педагогічний вітчизняний та зарубіжний досвід соціально-педагогічної роботи з категорією «діти-сироти»;

уміти визначати основні напрямки виховної роботи з дітьми-сиротами; упроваджувати ефективні форми і методи виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в закладах освіти;

застосовувати інноваційні форми виховання та технології педагогічної роботи з дітьми-сиротами; створювати морально-психологічний комфорт у класі на засадах дитиноцентризму, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, гуманності, співпраці;

планувати, моделювати, конструювати, реалізувати процес навчання у початковій школі, де є діти-сироти та діти з особливими потребами, на основі врахування індивідуальних і вікових особливостей школярів, навчальних досягнень здобувачів початкової освіти та специфіки розвитку дітей з особливими потребами;

застосовувати теоретичні знання для розв'язання педагогічних ситуацій у процесі взаємодії з дітьми, виховання яких відбувається поза родиною.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історичні корені та сучасний стан сирітства в Україні.

Тема 2. Особливості становлення та розвитку особистості дітей-сиріт.

Тема 3. Проблеми соціалізації та адаптації дітей-сиріт.

Тема 4. Система опіки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського

підкування: вітчизняний і зарубіжний досвід.

Тема 5. Основні засади державної політики України щодо соціально-правового захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського підкування.

Тема 6. Технології та методики соціально-педагогічної роботи з дітьми-сиротами.

Тема 7. Психокорекційна робота з дітьми-сиротами. Вікові особливості розвитку дітей-сиріт.

Тема 8. Професійна-особистісна компетентність корекційного педагога в роботі з дітьми-сиротами .

Педагогічна ергономіка

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Знати суть предметно-просторового та освітнього середовища; особливості організації робочого середовища (якість, швидкість і ефективність роботи); етапи розвитку і становлення педагогічної ергономіки як науки, проблеми і перспективи розвитку педагогічної ергономіки в Україні; особливості психофізіологічного і медичного забезпечення професійної діяльності; закономірності трудової діяльності людини в системах «людина-техніка-середовище» і визначення правил її організації; психофізіологічні властивості людини та їх роль у діяльності, функціональні стани здобувача освіти у процесі навчання; особливості організації робочих місць і проектування виробничого обладнання; особливості організації інтер'єрного простору та санітарно-гігієнічних умов як складових ергономіки предметно-просторового середовища.

Уміти визначати взаємозв'язок організації робочого середовища з якістю, швидкістю і ефективністю навчання; встановлювати етапи розвитку педагогічної ергономіки як науки; характеризувати ергономічні умови забезпечення життєдіяльності людини; розкривати ергономічні особливості розумової діяльності людини; моделювати діяльність людини в системах «людина - техніка – середовище»; застосовувати дидактичні та технологічні засоби створення комфортного освітнього середовища.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Ергономіка та її місце в системі наук. теоретико-методологічні основи педагогічної ергономіки.

Тема 2. Теоретико-методологічні основи педагогічної ергономіки.

Тема 3. Види інформаційного впливу у процесі навчання.

Тема 4. Основні інформаційні канали організму учня.

Тема 5. Загальні закономірності управління діяльністю учня у процесі навчання.

Тема 6. Ергономічна організація функціонального простору в школі.

Тема 7. Ергономічні особливості розумової діяльності учнів молодшого шкільного віку.

Тема 8. Забезпечення сприятливих ергономіко-педагогічних умов праці. кольорове оформлення шкільних інтер'єрів.

Тема 9. Дидактичні та технологічні засоби створення комфортного освітнього середовища.

Тема 10. Кольорове оформлення шкільних інтер'єрів.

Тема 11. Загальні принципи кольорового оформлення навчального середовища.

Тема 12. Ергономічний аспект організації роботи за комп'ютером.

Педагогічна майстерність

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Застосовувати інноваційні технології в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях Створювати особисту методичну систему навчання здобувачів дошкільної освіти. Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати елементи інклюзивної освіти.

Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері дошкільної освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

Критично оцінювати результати професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Зміст педагогічної майстерності на сучасному етапі розвитку демократичного суспільства.

Тема 2. Сучасні можливості формування індивідуальної траєкторії розвитку професійної майстерності вихователя закладу дошкільної освіти.

Тема 3. Специфіка освітнього процесу в ЗДО відповідно з вимогами наступності до НУШ.

Тема 4. Педагогічне спілкування, його сутність і особливості.

Тема 5. Авторитет педагога-вихователя.

Тема 6. Конфлікт і конфліктна ситуація в освітньому середовищі ЗДО.

Тема 7. Інклюзивна освіти в ЗДО.

Педагогічне партнерство у вихованні дітей

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	3
Семестр	7
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до спеціальності; Історія педагогіки; Теорія виховання; Загальна психологія; Педагогічна конфліктологія; Основи вікової і педагогічної психології; Педагогічна творчість; Педагогічна майстерність.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	технічні засоби (комп'ютер, проектор), необмежений доступ до мережі Інтернет; ресурси наукової бібліотеки ДВНЗ УжНУ, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

1. Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в закладі дошкільної освіти за напрямками, зумовленими посадовими обов'язками.
2. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації педагогічного процесу з урахуванням принципів освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо.
3. Демонструвати практичні вміння і навички організації партнерської взаємодії, проводити різні форми роботи з урахуванням іджеології педагогічного партнерства.
4. Уміти визначати мету педагогічного партнерства, конкретні цілі і завдання і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності результатів партнерства; уміти проектувати власну систему педагогічного партнерства.
5. Володіти знаннями про навчально-пізнавальну та виховну діяльність дитини.
6. Володіти вміннями організації та проведення семінарів, конференцій, педагогічних читань, виставок, конкурсів, у розроблення навчально-методичних матеріалів щодо покращення якості педагогічного партнерства.
7. Знати сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади освіти; особливості сучасних інноваційних технологій та методики їх втілення в

освітній процес.

8. Уміти проектувати освітній процес з урахуванням режимних вимог.

9. Виявляти готовність до підвищення рівня педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи педагогічного партнерства; усвідомлювати рівень власних педагогічних здібностей, визначати причини недоліків; володіти навичками самовдосконалення, використання механізмів самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Категоріальний апарат та взаємозв'язки між основними поняттями теми.

Тема 2. Загальна характеристика процесу педагогічного партнерства.

Тема 3. Розвиток ідеї педагогічного партнерства і історико-педагогічному дискусії.

Тема 4. Зарубіжний досвід педагогічного партнерства освіти та сім'ї у вихованні дітей.

Тема 5. Педагогічне партнерство, різновиди та виховні можливості.

Тема 6. Сім'я та родина як головні партнери у вихованні дітей.

Тема 7. Форми педагогічного партнерства ефективні у національно-державницькому вихованні дітей.

Тема 8. Педагогічне партнерство у процесі соціалізації дитини.

Правове виховання дітей дошкільного віку

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності): у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: предмет, мету і завдання курсу «Правове виховання дошкільників», методику організації освітнього процесу з правового виховання у закладі дошкільної освіти, засоби формування в дошкільників правової компетентності, здатності застосовувати всі набуті компетентності в конкретних життєвих або навчальних умовах, орієнтуватися у нормативних освітніх документах. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен уміти: будувати роботу з правового виховання як цілісну, динамічну систему, основними складовими якої є організаційний, дидактичний, методичний та правовий аспект, методично грамотно організувати виховний процес з правового виховання; використовувати у виховному процесі основні форми, методи і стратегії навчання дошкільників правовому вихованню, формувати в дошкільників правову компетентність шляхом набуття ними навичок правового способу життя, здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я дітей, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед дітей й інших учасників освітнього процесу; ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Права дитини у світовому контексті. Можливості освітнього простору закладу дошкільної освіти формувати правові знання дошкільників.

Тема 2. Зарубіжний досвід та вітчизняна сучасна практика правової підготовки дошкільника.

Тема 3. Партнерська взаємодія в умовах правовиховного середовища закладу дошкільної освіти.

Тема 4. Урахування вікових можливостей дошкільників. Правове виховання та сім'я.

Тема 5. Вибір змісту правових знань в ігровій діяльності.

Тема 6. Методологічні основи правовиховної діяльності в полікультурному суспільстві.

Тема 7. Формування правової компетентності дошкільників.

Тема 8. Форми і методи формування правової компетентності дошкільників у полікультурному регіоні.

Психологічна служба у ЗДО

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	8
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Загальна психологія. Дитяча психологія. Теорія виховання.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

В результаті вивчення курсу майбутній вихователь ЗДО повинен знати: поняття «психологічна служба», «психологічна служба в системі освіти», особливості діяльності психологічної служби в закладах дошкільної освіти, основні напрями діяльності психологічної служби, особливості надання психологічної допомоги дітям з проблемами у розвитку і поведінці; умови ефективності діяльності психологічної служби в ЗДО; можливості взаємодії з різними соціальними інститутами в роботі психологічної служби.

Майбутній вихователь повинен уміти: продуктивно співпрацювати з психологом у забезпеченні діагностично-корекційної роботи з вихованцями дошкільного закладу, здійсненні індивідуального підходу до кожної дитини, врахуванні її індивідуально-психологічних властивостей і можливостей; виявленні і усуненні причин, які перешкоджають нормальному психічному розвитку дитини; забезпеченні психологічної готовності дошкільника до навчання у школі; наданні необхідної психологічної допомоги дитині; взаємодії психологічної служби з іншими соціальними інститутами у забезпеченні нормального психічного розвитку дошкільників.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Психологічна служба в системі освіти. Її становлення і розвиток.

Тема 2. Актуальний і перспективний напрямки діяльності психологічної служби в системі освіти.

Тема 3. Психодіагностика в діяльності психологічної служби.

Тема 4. Корекційна робота.

Тема 5. Превентивна робота.

Тема 6. Складання психологічного анамнезу.

Тема 7. Особливості діяльності психологічної служби в ЗДО.

Тема 8. Особистісно-професійна характеристика психолога.

Тема 9. Особливості надання психологічної допомоги дітям.

Тема 10. Умови ефективності діяльності психологічної служби в закладах дошкільної освіти.

Тема 11. Взаємодія психолога з працівниками ЗДО та інших соціальних інститутів у забезпеченні нормального психічного розвитку дошкільників.

Розвиток дослідницької активності дошкільника

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Загальна психологія. Дитяча психологія. Теорія виховання.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

В результаті вивчення курсу майбутній вихователь ЗДО повинен знати: поняття «діяльність», «активність», «пізнавальна активність», «дослідницька активність», «експериментування»; особливості психічного розвитку дошкільника; наукові підходи до розвитку дослідницької активності дошкільника; прояви дослідницької активності в дошкільному віці; рівні дослідницької активності; можливості взаємодії з різними соціальними інститутами в роботі з розвитку дослідницької активності дошкільника, зокрема, з родиною.

Майбутній вихователь повинен уміти: виявляти прояви дослідницької активності дитини дошкільного віку; розробляти методику роботи з розвитку дослідницької активності дошкільника; визначати і усувати причини, які перешкоджають розвитку дослідницької активності; взаємодіяти з різними соціальними інститутами в забезпеченні розвитку дослідницької активності дошкільника; забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток дослідницьких умінь дітей дошкільного віку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Розвиток особистості дошкільника.

Тема 2. Прояви дослідницької активності дитини в дошкільному віці.

Тема 3. Можливості розвитку дослідницьких умінь дітей в дошкільному віці.

Тема 4. Наукові підходи вітчизняних і зарубіжних учених до проблеми розвитку дослідницької активності дітей дошкільного віку.

Тема 5. Аналіз категоріального апарату («діяльність», «активність», «пізнавальна активність», «дослідницька активність», «експериментування» та ін).

Тема 6. Можливості розвитку дослідницької активності дошкільника в експериментуванні.

Тема 7. Розробка і реалізація методики розвитку дослідницької активності дошкільника.

Тема 8. Проблемні ситуації і гра в розвитку дослідницької активності.

Тема 9. Розвиток самостійності дошкільника в процесі дослідницької діяльності.

Тема 10. Педагогічні умови успішного розвитку дослідницької активності дитини в дошкільному віці.

Тема 11. Взаємодія закладу дошкільної освіти з різними соціальними інститутами у забезпеченні дослідницької активності дошкільника.

Розвиток навичок здорового способу життя

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати сучасні теорії та концепції формування навичок здорового способу життя; основи законодавства України та інших держав щодо формування здорового способу життя;

педагогічні та психологічні особливості формування основ здорового способу життя; методи і способи, які зберігають та укріплюють здоров'я; фактори, які порушують здоров'я; методи та прийоми реабілітації людини;

уміти добирати та розробляти форми формування навичок здорового способу життя підлітків та молоді; розробляти та впроваджувати проєкти по формуванню навичок здорового способу життя; застосовувати складові здорового способу життя з метою досягнення особистісних і професійних цілей;

використовувати ресурси і важелі впливу на молодь для формування здорового способу життя; розробляти та впроваджувати проєкти спрямовані на ефективне формування здорового способу життя; формувати мотивацію молоді до збереження здоров'я як найвищої цінності та необхідної умови особистісного і професійного розвитку особистості.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні засади формування здорового способу життя дітей та молоді.

Тема 2. Історичні аспекти формування навичок здорового способу життя.

Тема 3. Здоров'я в системі людських цінностей.

Тема 4. Мотивація як процес спонукання до здорового способу життя людини.

Тема 5. Шкідливі звички та здоров'я.

Тема 6. Роль сім'ї у формуванні навичок здорового способу життя дітей та молоді.

Тема 7. Сучасні тенденції в розвитку здоров'я дитячого населення.

Тема 8. Організація та управління навчальним процесом в умовах здоров'язбережувального навчання.

Тема 9. Методичні аспекти формування здорового способу життя дітей та молоді.

Тема 10. Технологія проведення тренінгів з формування здорового способу життя.

Сімейне консультування

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	4
Семестр	7
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Знати способи організації спільної діяльності та міжособистісної взаємодії суб'єктів освітнього середовища, розглядаючи сім'ю як освітнє середовище, мати уявлення про сім'ю, як соціальний інститут, її функції, структуру, феноменологію, умови функціонування та розвитку; про різні види шлюбу та сім'ї в історичному аспекті та на сучасному етапі, стилях та типах батьківського виховання; ролі та значення сім'ї у розвитку дитини, руйнівних тенденціях у сім'ї; способи виявлення інтересів, труднощів, проблем, конфліктних ситуацій та відхилень у поведінці учнів; правила збору та первинної обробки інформації, вимоги до наукового психологічне спостереження, принципи здійснення діагностичних процедур;

вміти організувати спільну діяльність та міжособистісну взаємодію суб'єктів освітнього середовища, розглядаючи сім'ю як освітнє середовище; виявляти інтереси, труднощі, проблеми, конфліктні ситуації та відхилення в поведінці учнів, при цьому вміти проводити психолого-педагогічний і соціально-педагогічний аналіз сімейної ситуації; здійснювати збір та первинну обробку інформації, результатів психологічних спостережень та діагностики; здійснювати психологічну освіту батьків (законних представників) з питань психічного розвитку дітей, для цього здійснювати підтримку та зниження негативного впливу дисфункціональної сім'ї, використовувати різні діагностичні засоби у роботі з дітьми та дорослими в рамках сімейного консультування та інших видів професійної роботи із сім'єю.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Сучасний стан сімейного консультування

Тема 2. Робота із сімейними проблемами консультування

Тема 3. Ефективність консультативного процесу.

Тема 4. Етапи психологічного консультування.

Тема 5. Особливості психодіагностики у процесі консультування.

Тема 6. Прийоми та методи сімейного консультування

Тема 7. Психологія сімейних криз.

Теорія і практика ораторського мистецтва

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Вступ до спеціальності. Ділова українська мова. Загальна психологія.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- знати суть і становлення красномовства як науки та основні етапи розвитку риторичних знань;
- засвоїти базові наукові поняття (красномовство, риторика, ораторське мистецтво, риторична культура педагога);
- розуміти роль мовних, соціокультурних, риторичних знань та відповідних умінь для формування комунікативної компетентності майбутнього фахівця (види комунікації, вербальні та невербальні засоби комунікації, комунікативні бар'єри тощо);
- набути практичні уміння з використання законів риторики для встановлення візуального, емоційного та інтелектуального контакту з аудиторією;
- володіти стратегіями і тактиками мовленнєвої поведінки в різних формах і видах комунікації (письмові й усні форми і жанри мовлення; монологічний, діалогічний, полілогічний різновиди мовлення);
- володіти методикою підготовки успішного виступу з освітніх проблем;
- використовувати риторичні уміння в професійній педагогічній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Риторика як наука про ораторське мистецтво.
- Тема 2. Історія ораторського мистецтва.
- Тема 3. Закони ораторського мистецтва як синтез мислення, мовлення, інтеракції й перцепції.
- Тема 4. Основні види і жанри красномовства.
- Тема 5. Особливості академічного красномовства в освітній сфері.
- Тема 6. Практичні аспекти ораторського мистецтва.
- Тема 7. Публічне мовлення як різновид ораторського мистецтва.
- Тема 8. Промова: методика й етапи підготовки.
- Тема 9. Стратегія і тактика оратора.
- Тема 10. Техніка мовлення оратора.

Тема 11. Риторична культура вчителя початкових класів.

Фольклор у поліетнічному середовищі

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Курс (рік) навчання	
Семестр	
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати звичаї, традиції рідного народу; історію виникнення і розвитку жанрів усної народної творчості; усвідомлювати жанрову своєрідність фольклорної та авторської літератури; володіти основними літературознавчими термінами; сюжетно-композиційні особливості та засоби художньої виразності різних жанрів усної народної творчості; принципи і прийоми аналізу фольклорних текстів; орієнтуватися в фольклорних збірниках творів різних жанрів усної народної творчості;

уміти підбирати фолькорні твори відповідно до віку дітей і завдань роботи; виразно читати поетичні та прозові народні твори для дітей; визначати для якого віку призначені фольклорні твори та їх освітньо-виховне і естетичне значення; аналізувати твори усної народної творчості різних видів і жанрів; коментувати фольклорні твори з точки зору їх композиції, поетики, ідейної своєрідності; самостійно готувати коротке повідомлення про жанри усної народної творчості, про українські народні традиції, звичаї, своєрідність культури рідного народу; виявляти фольклорні елементи в творах художньої літератури і визначати їх роль в розкритті авторської ідеї тексту; використовувати вивчені напам'ять жанри дитячого фольклору у повсякденному житті дітей (уроки, прогулянки, ігри, спостереження, режимні процеси, свята тощо); складати оповідання, казки, загадки тощо про явища природи, речі побуту, персонажів слов'янської міфології; виразно напам'ять декламувати не менше 30 творів; надавати рекомендації батькам щодо способів активізації читацької діяльності дітей та використання народнопедагогічних принципів у родині; заохочувати дітей до збирання та запису усної народної творчості;

розуміти суть акультурації як сучасного напрямку соціалізації дітей та важливої складової їх підготовки до спілкування в полікультурному просторі, уміти ефективно працювати та забезпечувати професійну комунікацію в поліетнічному освітньому середовищі, реалізовувати полікультурне виховання школярів засобами фольклору;

виявляти готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі; володіти навичками самовдосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень у педагогічній діяльності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Природа фольклору, його особливості, походження та система жанрів. Фольклористика як наука.

Тема 2. Народньо-педагогічні погляди українців на виховання дітей. Виховний потенціал народних традицій.

Тема 3. Особливості та характеристика основних жанрів дитячого фольклору.

Тема 4. Ігровий фольклор та його вплив на формування особистості дитини.

Тема 5. Особливості та виховне значення українського казкового епосу.

Тема 6. Малі жанри українського фольклору: прислів'я, приказки, загадки, скоромовки, прикмети.

Тема 7. Етнопедагогіка дитячого фольклору регіону Карпат.

Тема 8. Особливості вивчення фольклору на уроках української мови та читання у початковій школі.

Тема 9. Виховний потенціал усної творчості народів світу.

Тема 10. Народна педагогіка – джерело соціального виховання та засіб етнокультурного розвитку дитини.

Тема 11. Фольклор народів світу. Фольклор як засіб полікультурного виховання школярів.